

VRAGEN VAN RAADSLEDEN

Zaaknummer: 119-2020

s.v.p. aankruisen welke vraag u wilt stellen

Omschrijving	Afdoening
☒ Actuele vraag voor (raads)vergadering (indienen 48 uur voor vergadering)	Schriftelijk Vanwege digitaal vergaderen worden vragen zoveel mogelijk schriftelijk afgewikkeld

FORMULERING (SCHRIFTELIJKE) VRAAG

Onderwerp: **Opinionota huisvesting arbeidsmigranten (VV 14 mei 2020 ag.pnt 5a)**

- Schatting 700 waarvan kleine 200 ingeschreven: Waarop is dat gebaseerd? Hoe kon dit aantal zo oplopen zonder dat werd opgetreden?
- Is het mogelijk de verantwoordelijkheid voor inschrijven neer te leggen bij werkgevers en uitzendbureaus? Regionaal aanpakken omdat uitzendbureaus regionaal werken?
- Nachtregister bijhouden en toeristenbelasting innen? Klinkt goed maar waarom is dat tot heden niet gebeurd? Wie ziet hierop toe dat het wel gaat gebeuren in de toekomst? Sanctiebeleid tegenover werkgever, uitzendbureau en/of huisvester?
- Recreatieterreinen die geen toekomst hebben of die een concreet plan hebben voor huisvesting: hoe ziet het college dat? Heeft college al een park op het oog? Is dat wel wenselijk op korte en zeker langere termijn?
- Maatwerk op bedrijventerrein of eigen bedrijf (straks bijvoorbeeld Jonkergouw): tot hoe ver gaat dat? Zijn aantallen van 100 of zelfs 200 op één locatie wel verantwoord? Moet er een omgevingsvergunning worden aangevraagd als het bijvoorbeeld om 200 arbeidsmigranten gaat op één locatie? Alleen eigen werknemers is op zich prima maar dan moet daar wel controle op zitten! Hoe wordt dat georganiseerd?
- Spreiding en maximum van 10% van de woningen in één straat? Kijk nu bijvoorbeeld naar de Pastoor van Winkelstraat in Schaijk; de 10% wordt wellicht niet eens overschreden maar het aantal personen is groot; is aantal migranten niet een beter criterium dan aantal woningen?
- Heeft de gemeente enig zicht op actuele strijdige gebruik? Anders gezegd: weet de gemeente bijvoorbeeld in welke panden in de Pastoor van Winkelstraat arbeidsmigranten wonen en hoeveel?? Misschien een keer proberen te inventariseren?
- Op zich prima dat voormalige agrarische gebouwen in het buitengebied niet mogen worden gebruikt, maar afstand kan niet het criterium zijn. Sommige initiatieven zullen straks zeker net zo ver van voorzieningen liggen en die kunnen dan wel?
- Alles staat of valt met controle en harde afspraken met werkgevers en uitzendorganisaties: welke sancties staan op de rol?
We zijn benieuwd naar inzicht in acties die de gemeente al heeft gedaan en welke opbrengst dat heeft gehad en waarop het optimisme is gestoeld dat het in de toekomst beter gaat?
- Nu doen de arbeidsmigranten blijkbaar uit eigen beweging te weinig, waarom zouden ze dat straks beter gaan doen? En €20.000 extra voor de afdeling burgerzaken lijkt ons wel heel fors, waarop is dat gestoeld?

Ondertekening:

Datum indiening : 11 mei 2020
Fractie : DS97
Naam indiener : Arie de Kleijn

ANTWOORD OP (SCHRIFTELIJKE) VRAAG

Datum: 12-5-2020

Antwoord:

1. Schatting 700 waarvan kleine 200 ingeschreven: Waarop is dat gebaseerd? Hoe kon dit aantal zo oplopen zonder dat werd opgetreden?

Tot 1 juli 2019 heeft de gemeente Landerd REVA lijsten ontvangen van het Ministerie. Op deze lijsten staan de gegevens van personen met als eerste verblijfadres in Nederland.

Deze burgers kiezen voor een administratief adres om zodoende een BSN te krijgen en hierdoor te kunnen gaan werken in Nederland.

Deze lijsten zijn onder andere gefilterd op de volgende nationaliteiten: Polen, Roemenië, Bulgarije, Litouwen en Letland. Hieruit bleek dat er 600 arbeidsmigranten tijdens het eerste verblijf in de gemeente Landerd verblijven. Het ministerie is vanaf 1 juli gestopt met de REVA voorziening.

Ook is er een gesprek aangegaan met de werkgevers en een aantal uitzendorganisaties die actief zijn in de gemeente Landerd. In deze gesprekken hebben de werkgevers en uitzendorganisaties aangegeven hoeveel arbeidsmigranten zij ongeveer gehuisvest hebben in de gemeente Landerd.

Daarnaast is uit de inventarisatie van het project vitale en toekomstbestendige recreatieparken een inschatting gemaakt van het aantal arbeidsmigranten die verblijven op de recreatieparken in Landerd.

Uit de Basisregistratie van de gemeente Landerd blijkt dat ongeveer 200 inwoners, die in het bezit zijn van de Poolse, Roemeense, Bulgaarse, Letse en Litouwse nationaliteit, staan ingeschreven.

Daarnaast constateert Burgerzaken dat ondernemers, uitzendorganisaties leegstaande panden (die bijvoorbeeld in verkoop staan) huren om tijdelijk arbeidsmigranten te huisvesten.

Op basis van al deze gegevens komen wij in afstemming met de afdeling burgerzaken uit op een schatting van totaal 700 arbeidsmigranten die in de gemeente Landerd verblijven.

Om tot inschrijving in BRP over te gaan moet vast komen te staan dat de arbeidsmigranten voldoen aan de criteria voor inschrijving in de BRP. We hebben onvoldoende tools (bewijslast) en capaciteit (menschkracht) in handen gehad om tot ambtshalve inschrijving over te gaan. Voor ambtshalve inschrijvingen moet de gemeente voldoende bewijs (identiteit burger, verblijf > 4 maanden, huurcontract, toestemming eigenaar/huurder, bezoek toezichthouder/BOA etc.) hebben.

2. Is het mogelijk de verantwoordelijkheid voor inschrijven neer te leggen bij werkgevers en uitzendbureaus? Regionaal aanpakken omdat uitzendbureaus regionaal werken?

Een samenwerking met de werkgevers, uitzendbureaus en verhuurders is essentieel om het BRP inschrijven te stimuleren. De gemeente Landerd kan de werkgevers, uitzendorganisaties en verhuurders er op wijzen dat ze na aankomst in Nederland zich binnen 5 werkdagen BRP in moeten laten schrijven als de arbeidsmigrant naar redelijke verwachting langer dan vier maanden verblijft binnen een periode van een half jaar. Elk arbeidsmigrant gaat in dienst middels een arbeidscontract met een bepaalde verblijfsduur. Daarom kan de gemeente Landerd de werkgevers en uitzendorganisaties er op wijzen dat de arbeidsmigrant verplicht BRP ingeschreven moet worden. De gemeente Landerd zou een convenant kunnen afsluiten met de uitzendorganisaties, ondernemers.

Momenteel is er een regionale samenwerking in Noord-Oost Brabant. Deze samenwerking heeft nog geen concrete regionale afspraken opgeleverd. Daarnaast zijn uitzendorganisaties vaak nationaal actief en gaat het verder dan alleen de regio Noord-Oost Brabant. Dat houdt in dat er ook arbeidsmigranten in de gemeente Landerd worden gehuisvest die niet werkzaam zijn bij een uitzendorganisatie dat gevestigd of actief is in de regio Noord-Oost Brabant.

3. Nachtreghister bijhouden en toeristenbelasting innen? Klinkt goed maar waarom is dat tot heden niet gebeurd? Wie ziet hierop toe dat het wel gaat gebeuren in de toekomst? Sanctiebeleid tegenover werkgever, uitzendbureau en/of huisvester?

De nota huisvesting arbeidsmigranten uit 2010 was voornamelijk gericht op het veilig en gezond huisvesten van arbeidsmigranten en de omgeving waarin die huisvesting naar ons idee ruimtelijk het minste bezwaren oplevert. Het ging vooral om de fysieke omstandigheden waarin werkgevers arbeidsmigranten huisvesten en

minder of niet om de individuele situatie van de betreffende werknemers. Het innen van toeristenbelasting werd ook niet benoemd in de nota van 2010.

In de nota wordt de verplichting tot bijhouden van een nachtregister wel genoemd als voorwaarde, maar in de praktijk is tot nu toe geen prioriteit gegeven aan de controle op dat nachtregister. Dat werd meer als een taak beschouwd van andere instanties, zoals politie/vreemdelingendienst. Overigens had het bijhouden van een nachtregister ook in andere situaties (campings) geen hoge prioriteit, noch bij de gemeente, noch bij de politie. Ook is er tot nu toe geen prioriteit gegeven aan het innen van de toeristenbelasting. Een werkgever die huisvesting biedt aan de arbeidsmigrant die niet BRP staat ingeschreven heeft zelf ook een aanmeldingsplicht bij de BSOB. Een aantal werkgevers die huisvesting aanbieden voor arbeidsmigranten bieden hebben zich hier ook niet voor aangemeld. Dit komt ook omdat het niet benoemd stond in de nota, maar ook geen prioriteit was.

De boa's kunnen de nachtregisters controleren en bij de BSOB (belastingssamenwerkingsverband Oost-Brabant) kan gecontroleerd worden of de werkgevers die arbeidsmigranten huisvesten ook daadwerkelijk toeristenbelasting afdragen. Als de werkgevers en uitzendorganisaties arbeidsmigranten willen huisvesten zullen zij dus ook aan deze voorwaarden aan het beleid moeten voldoen.

4. Recreatieterreinen die geen toekomst hebben of die een concreet plan hebben voor huisvesting: hoe ziet het college dat? Heeft college al een park op het oog? Is dat wel wenselijk op korte en zeker langere termijn?

Het college heeft nog geen concreet park op het oog. Een park zal zelf met het initiatief moeten komen als zij vinden dat zij een goed en concreet plan hebben om arbeidsmigranten te kunnen huisvesten. Er kunnen eventueel voorwaarden opgesteld worden, zodat er getoetst kan worden of het plan concreet genoeg is en ook handhaafbaar is.

5. Maatwerk op bedrijventerrein of eigen bedrijf (straks bijvoorbeeld Jonkergouw): tot hoe ver gaat dat? Zijn aantallen van 100 of zelfs 200 op één locatie wel verantwoord? Moet er een omgevingsvergunning worden aangevraagd als het bijvoorbeeld om 200 arbeidsmigranten gaat op één locatie? Alleen eigen werknemers is op zich prima maar dan moet daar wel controle op zitten! Hoe wordt dat georganiseerd?

Het centraliseren van een groot aantal arbeidsmigranten die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever kan zorgen voor meer grip en beheersbaarheid. Door een groot aantal arbeidsmigranten te huisvesten kan er een beheerder opgezet worden die 24 uur per dag aanwezig zal zijn en het nachtregister bijhoudt. Bij een klein aantal arbeidsmigranten is dit vaak (financieel) niet haalbaar voor de ondernemer. Daarnaast zorgt het huisvesten van grote aantallen arbeidsmigranten er voor dat er mindere reguliere woningen worden opgekocht om deze door te verhuren aan arbeidsmigranten en komt er dus ruimte vrij op de woningmarkt voor inwoners van Landerd.

Om de arbeidsmigranten te huisvesten op eigen terrein is het aanvragen van een omgevingsvergunning verplicht. Het aantal dat gehuisvest mag worden op eigenterrein is afhankelijk van meerdere factoren zoals de ligging, locatie, woon- en leefklimaat parkeergelegenheid, arbeidsintensiteit. De werkgever moet kunnen onderbouwen waarom hij bijvoorbeeld 100 of 200 arbeidsmigranten wil huisvesten en moet ook kunnen onderbouwen dat hij dit aantal arbeidsmigranten nodig heeft voor zijn onderneming.

Het aantal hangt dus van meerdere factoren af en de gemeente mag hier altijd gemotiveerd van afwijken als dit niet past binnen de omgeving.

6. Spreiding en maximum van 10% van de woningen in één straat? Kijk nu bijvoorbeeld naar de Pastoor van Winkelstraat in Schaijk; de 10% wordt wellicht niet eens overschreden maar het aantal personen is groot; is aantal migranten niet een beter criterium dan aantal woningen?

De spreiding en maximum van 10% van de woningen in een straat wordt alleen gehanteerd in situaties die afwijken van het parapluplan parkeren en wonen in Landerd. Volgens het parapluplan wonen mag er maximaal 1 huishouden en 3 personen die niet persoonlijk met elkaar zijn verbonden in een reguliere woning wonen. Dit geldt dus voor alle inwoners in de gemeente Landerd, ongeacht of er wel of geen arbeidsmigranten verblijven. Hierdoor kan er geen maximum gehanteerd worden aan het aantal arbeidsmigranten dat mag verblijven in de reguliere woningen in één straat. Daarom geldt de spreiding en maximum van totaal 10% van de woningen pas als er meer dan 3 arbeidsmigranten verblijven die niet persoonlijk met elkaar zijn verbonden dus afgeweken wordt van het parapluplan. Met een omgevingsvergunning kan er afgeweken worden tot een aantal van maximaal 6 personen die niet persoonlijk met elkaar zijn verbonden. Het maximale

aantal van 6 personen is opgenomen in de voorwaarden van het beleid bij de huisvestingsvorm: reguliere woningen.

7. Heeft de gemeente enig zicht op actuele strijdige gebruik? Anders gezegd: weet de gemeente bijvoorbeeld in welke panden in de Pastoor van Winkelstraat arbeidsmigranten wonen en hoeveel?? Misschien een keer proberen te inventariseren?

De gemeente Landerd heeft nog geen totaal zicht op alle adressen waar momenteel arbeidsmigranten worden gehuisvest. Mocht er strijdig gebruik geconstateerd worden dan wordt dit opgepakt door de handhavers. Echter kunnen terugmeldingen niet altijd worden opgepakt door handhaving waardoor het bewijslast voor inschrijving in de BRP ontbreekt. Er zal dus een totale inventarisatie moeten plaats moeten vinden om in beeld te krijgen waar alle arbeidsmigranten gehuisvest worden en ook concreet hoeveel.

Burgerzaken van de gemeente Landerd heeft op basis van de REVA lijst (zie uitleg vraag 10), de inschrijvingen in de BRP en waarnemingen vanuit vraagstellingen burgers deels al inzichtelijk welke panden gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

De samenwerking met de parkeigenaren heeft ertoe geleid dat we tot betere inzichten komen met betrekking tot verblijven van arbeidsmigranten op campings en dat dit ook geldt voor de ondernemers en de reguliere woningen in de wijken.

8. Op zich prima dat voormalige agrarische gebouwen in het buitengebied niet mogen worden gebruikt, maar afstand kan niet het criterium zijn. Sommige initiatieven zullen straks zeker net zo ver van voorzieningen liggen en die kunnen dan wel?

Het college wil de druk op het buitengebied niet laten toenemen door vrijkomende agrarische bebouwing beschikbaar te stellen om arbeidsmigranten te huisvesten. Door huisvesting van arbeidsmigranten in vrijkomende agrarische bewoning toe te staan is er het risico dat werkgevers uit omliggende gemeentes meer kansen zien om arbeidsmigranten in de gemeente Landerd te huisvesten.

9. Alles staat of valt met controle en harde afspraken met werkgevers en uitzendorganisaties: welke sancties staan op de rol? We zijn benieuwd naar inzicht in acties die de gemeente al heeft gedaan en welke opbrengst dat heeft gehad en waarop het optimisme is gestoeld dat het in de toekomst beter gaat?

Er zijn geen bijzondere of projectmatige acties gevoerd om huisvesting van arbeidsmigranten op te sporen/te controleren. Vanuit milieu- en bouwcontroles, meldingen of andere indicaties van huisvesting van arbeidsmigranten (anders dan in een normale woonsituatie) worden de meeste huisvestingssituaties wel bekend. In die gevallen wordt altijd direct gehandeld. In eerste instantie wordt de locatie bezocht met de brandweer om te bekijken of de huisvestingssituatie veilig genoeg is om deze, in afwachting van verdere beoordeling, voorlopig in stand te laten. In tenminste twee gevallen leidde dit ertoe dat de locatie per direct werd gesloten. In een aantal andere gevallen werd de situatie alleen voorlopig geaccepteerd indien direct voorzieningen werden geregeld, zoals rookmelders en brandblussers. Vervolgens wordt de afweging gemaakt of de huisvesting op de betreffende locatie, rekening houdend met de regels en ons beleid, aanvaardbaar is. Bij een positieve uitkomst wordt een omgevingsvergunning verleend. Indien geen omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt handhavend opgetreden. Dat betekent dat gevraagd wordt om het gebruik van de locatie voor de huisvesting van arbeidsmigranten te staken. Zo nodig wordt dit kracht bij gezet met een last onder dwangsom. Dit laatste middel is slechts een enkele keer gebruikt.

Deze aanpak wordt in de toekomst voortgezet. Daarbij zal er geïnventariseerd worden welke locaties arbeidsmigranten worden gehuisvest en hoeveel, zodat de gemeente Landerd hier een helder beeld van heeft. Tegen situaties die in strijd zijn met het beleid zal er handhavend opgetreden worden.

10. Nu doen de arbeidsmigranten blijkbaar uit eigen beweging te weinig, waarom zouden ze dat straks beter gaan doen? En €20.000 extra voor de afdeling burgerzaken lijkt ons wel heel fors, waarop is dat gestoeld?

De arbeidsmigranten zijn er zelf niet altijd van op de hoogte wat de wet- en regelgeving is in Nederland en dat zij verplicht zijn om zich BRP in te laten schrijven. De gemeente Landerd zou de arbeidsmigranten van meer informatie kunnen voorzien over de rechten en plichten van de arbeidsmigrant, bijvoorbeeld in zijn eigen taal. Om de arbeidsmigranten te kunnen bereiken kan een convenant met uitzendorganisaties, werkgevers uitweg bieden.

De arbeidsmigrant is te weinig op de hoogte van zijn/haar voordelen bij inschrijving in BRP (DigiD, sociale voorzieningen, omwisselen rijbewijs, inschrijving woningzoekende bij bijvoorbeeld Mooiland Maasland, verplichting overleggen uittreksel BRP bij aankoop auto, kinderbijslag ontvangen bij geboorte kind etc.) en zien de inschrijving in BRP alleen als 'lastig'. Ze zijn immers hier om te werken en geld te verdienen.

Ook kan de gemeente Landerd hier flexibeler in gaan werken door het inrichten van een zogenaamde BRP-straat (openstelling speciaal voor arbeidsmigranten op een tijdstip die hen past (meestal vooravond)) te organiseren.

BRP-straat moet dusdanig (zowel qua vorm als ook inhoud) ingericht moeten worden dat het zo min mogelijk 'last' veroorzaakt bij arbeidsmigranten maar ook bij werkgevers of uitzendorganisaties. Dit geldt niet alleen voor de inschrijving in de BRP maar ook de uitschrijving uit de BRP.

Er zal dus zeker samenwerking (convenant) gezocht moeten worden met alle partners om tot een goed werkbaar proces te komen voor alle partijen.

Het bedrag is onder andere gebaseerd op het aantal te verwachten inschrijvingen in BRP, informatievoorziening naar arbeidsmigrant, inrichten BRP-straat, in gesprek gaan met uitzendorganisaties/werknemers om samen te werken (co-creatie), extra balie-openstelling en inzet (Burgerzaken-ICL-Facilitair) medewerkers.

Daarnaast ontvangt de gemeente Landerd per ingeschreven inwoner in de BRP een uitkering vanuit het gemeentefonds.